

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: E. Hillekens (GL), P. Swart (GL), F. Folkerts (GL), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), Y. Menger (Stadspartij), N. Hilboesen (Stadspartij), M. Sloot (Stadspartij), I. Jacobs (VVD), R. Heiner (VVD), D. Swets (S&S), O. van Schagen (S&S), E. Armut (CDA), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvH), E. Bernabela (PvH)

Namens het college: M. van 't Veld (burgemeester), M. Wijnja (wethouder), I. Jongman (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur

00:14:49

Voorzitter: Goedemiddag. Ik heb nog nooit zo een vol vragenuur gehad. Niet in vragen, maar ook niet in aantal mensen. O, excuus, wel. Er zijn vijf sets vragen ingediend. Ik raad aan om vooral niet het hele intro te herhalen en alle vragen weer te stellen. De vragen heeft iedereen kunnen lezen en het college ook, dus we kunnen er beknopt doorheen gaan. Ik geef als eerste het woord aan het CDA over de energiekosten van GRC.

00:15:22

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Onze vragen gaan over een brief die door GRC naar de raad is gestuurd. Zij hebben te maken met flink stijgende energiekosten, 600%. Het gaat om een kleedgebouw wat zij huren van de gemeente. Er zijn in het verleden aanpassingen gedaan aan dat kleedgebouw en het energielabel was nog dramatischer dan het nu is. Tegenwoordig is het label E. Dat zorgt ervoor dat zij veel kosten maken. Ze zijn het ook niet met de gemeente eens over hoeveel ze moeten betalen. Moeten ze voor alle uren van het jaar betalen of alleen de uren dat ze er gebruik van maken? Dat laatste vinden zij en dat gaat om 1320 uur per jaar. Wat het CDA betreft, zijn verenigingen cruciaal voor onze gemeente. Dat zal iedereen hier in deze raad vinden en wij dus ook. Het versterkt gemeenschapszin en draagt bij aan de gezondheid. We willen vooral dat we eruit komen met GRC en dat er een oplossing komt. Ze dragen zelf aan om eventueel het kleedgebouw over te nemen. We zijn vooral benieuwd op welke manier de wethouder dit probleem met GRC, wat toch al een hele poos speelt, wil gaan oplossen.

00:16:35

Voorzitter: Fijn dat je ongeveer de hele tekst plus nog wat extra zinnen hebt toegelicht.

00:16:39

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dat doe ik met heel veel plezier voor u.

00:16:41

Voorzitter: Ik merk het. Dan kunnen we direct over naar het college, want ik zie geen vragen meer aan het CDA.

00:16:46

Mevrouw Jongman: Voorzitter, dank u wel. In 2022 zijn we gestart met het project Doorbelasten nutsvoorzieningen buitensportverenigingen. We hebben uw raad de

afgelopen twee jaar meerdere keren, ook per brief, geïnformeerd over het proces en de gekozen lijn. In de praktijk hebben we te maken met verschillende situaties rondom de nutsvoorzieningen, waarbij in die tijd nog niet alle kosten in werden doorbelast. Het streven is, was en blijft een gelijke situatie met een eenduidige en transparante betaling van de nutsvoorzieningen op de sportparken. We hebben, op enkele uitzonderingen na, alle aansluitingen overgedragen aan de clubs. Bij enkele gemeentelijke kleedkamers met meerdere vaste gebruikers zijn de aansluitingen niet overgedragen, maar hier geldt net als bij alle anderen dat we alle clubs gelijk behandelen en alle kosten doorbelasten.

00:17:42

Mevrouw Jongman: Dit alles is gefaseerd ingevoerd door middel van ingroeiregelingen voor de jaren 2022 en 2023, inclusief een compensatieregeling. GRC is een van de clubs waar de nutsvoorzieningen de afgelopen jaren nog niet goed zijn doorbelast. Door dit gelijk te trekken moet de club nu inderdaad meer gaan betalen. Daarover is veelvuldig overleg geweest met GRC, maar we willen we naar een gelijke situatie daarin voor de clubs en maken dus geen uitzondering. Daarnaast hebben we de opdracht om al ons gemeentelijk vastgoed, waaronder ook kleedgebouwen, te verduurzamen. We zullen daarom na het kerstreces de brief van GRC beantwoorden.

00:18:31

Voorzitter: CDA.

00:18:33

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dat is nog niet helemaal een antwoord op mijn vraag. De vraag is of de gemeente bereid is om met GRC in gesprek te gaan, net zoals dat bijvoorbeeld in het verleden bij GVAV is gebeurd? Dan hebben we het over een iets andere situatie, want het is een inpanning situatie. GVAV heeft het clubgebouw overgenomen. Is het college bereid om daar het gesprek over aan te gaan? Ik ben blij dat het college de brief van GRC wil gaan beantwoorden, maar ook benieuwd wat de wethouder aan de raad kan vertellen over hoe de wethouder denkt er met GRC uit te gaan komen.

00:19:10

Voorzitter: Het college.

00:19:12

Mevrouw Jongman: Dank u wel, Voorzitter. We hebben natuurlijk dat hele project opgestart, maar wij hebben aangegeven, op het moment dat clubgebouwen worden overgedragen, dat er wel een aantal voorwaarden aan verbonden zijn. Aan die voorwaarden wordt in dit geval niet voldaan, waardoor we dus niet tot die overdracht zijn overgegaan. Ontzettend belangrijk is in de situatie van vóór 2022, dat heel veel clubs of niets betaalden of te veel betaalden enzovoort. We hebben geprobeerd alles letterlijk gelijk te trekken. Gelijk betekent voor iedereen op dezelfde manier, dezelfde doorbelasting en dezelfde kosten enzovoorts. Dat betekent dat wij echt intensief overleg hebben gehad met GRC. We hebben ook uitgelegd welke stappen nodig zijn om zover te komen en dit is de uitkomst op dit moment. We hebben zelfs een compensatieregeling aangeboden. Als we alles gelijk willen trekken, betekent het in dit geval dat deze club meer gaat betalen. Dat is een terechte constatering op basis van het feit dat we alles gelijk willen trekken.

00:20:16

Voorzitter: Helder en volgens mij kunnen we over naar de volgende vragen.

00:20:22

Voorzitter: Dan gaan we nu over naar de vragen over de provinciale steun voor de ijsbaan Kardinge. De vragen zijn van het CDA, D66 en de VVD. Wie wil het woord? Weer het CDA. De heer De Haan.

00:20:37

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik ben blij dat u er blij mee bent. Dat ben ik natuurlijk ook. Ik zal proberen de vragen net zo beknopt in te leiden, als ik net gedaan heb. Het gaat over een belangrijk onderwerp - dat ging het net en nu ook weer - namelijk onze ijsbaan in Kardinge. Het zou wel eens het thema van 2025 kunnen worden hier in deze raad en ook in onze gemeente. De hele situatie baart mij wat zorgen. De gemeente heeft vorige week bij monde van de wethouder uitgesproken dat het een harde eis is dat de provincie ook gaat betalen. Maandag 16 december viel Dagblad van het Noorden op de mat en de uitspraken daarin stemden mij niet heel erg hoopvol. Zo sprak Harm Nieboer van de BBB over 'megalomane projecten' en 'het hek is van de dam' als...

00:21:29

De heer De Haan (CDA): De heer Swets komt binnen. Dat is ook een mooie entree. Jammer dat dit niet gefilmd is.

00:21:34

De heer De Haan (CDA): 'Megalomane projecten' en 'het hek is van de dam' als de provincie mee moet gaan betalen aan dit soort projecten. BBB is toch verreweg de grootste partij daar, dus ik ben benieuwd hoe die lobby de afgelopen jaren is geweest. Hoe kijkt het college naar deze uitspraken? Is er al een gesprek gevoerd met de gedeputeerde Bram Schmaal, die hier over gaat?

00:21:58

Voorzitter: Ik zag een vinger van de Partij van de Arbeid.

00:22:03

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Voorzitter, toen Dagblad van het Noorden die welbewuste ochtend op mijn deurmat lag, viel mij ook op dat het CDA nog niet bijster enthousiast was voor de ijsbaan bij monde van de heer De Wit. Kan ik erop vertrouwen dat de heer De Haan af en toe de Grote Markt oversteekt om bij het provinciehuis aan de deur te kloppen?

00:22:19

Voorzitter: CDA.

00:22:20

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, een terechte vraag. Ja, dat kan u. Ik ken de heer De Wit als iemand die binnen de Provinciale Staten keihard voor die ijsbaan knokt, goed contact heeft met Piet Manning en ook op de ijzers stond met veel van uw fractiegenoten bij de clinic daar. Dat gaat onze provinciale fractie dus zeker doen. Natuurlijk zijn zij ook wat geschrokken, denk ik, van die harde eis. Zeker, omdat we vanaf 2019 al bezig zijn met planvorming. Nu vijf jaar later, als het geld er moet komen, gaat de gemeente vervolgens om dat geld vragen. Het had mij veel logischer geleken als je samen een huis wil gaan bouwen, dat je meteen vraagt: provincie, hoe

kijken jullie ernaar en wat willen jullie? Niet dat je pas vijf jaar later over het geld gaat praten.

00:23:11

Voorzitter: Er was net nog een hand van de Partij voor het Noorden.

00:23:14

De heer Van der Laan: Het ligt een beetje in het verlengde. Wat vindt het CDA van die scherpstelling: geen ijsbaan zonder provinciale steun? Dat komt nu in één keer uit de lucht vallen. Is het niet nog wat te vroeg om al te gaan evalueren, nadat dit bericht vorige week naar buiten kwam?

00:23:38

Voorzitter: CDA.

00:23:39

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, we hebben het hier al vaker over gehad, ook met de wethouder. Het is bijvoorbeeld een keer gegaan over eventueel een ijsbaan in Assen en moeten wij daar dan aan meebetalen. Het is natuurlijk niet de eerste keer dat we het over die steun hebben vanuit andere gemeenten en andere provincies. Het verzoek ligt nu heel stevig bij de provincie. Wij vinden dat jammer, omdat bij andere grote projecten, zoals Martiniplaza en de Nieuwe Poort, niet zo nadrukkelijk naar de provincie is gegaan. Dat laat wat ons betreft de prioriteiten zien van dit college, die onvoldoende bij sport liggen. Het is inderdaad goed om daar later nog een keer uitgebreider een debat over te voeren. Daar hebben we ook een agenderingsverzoek voor gedaan. Voor het kerstreces vinden we het van belang...

00:24:30

De heer De Haan (CDA): Er gaat nu met de provincie gesproken worden. Dat gesprek zal waarschijnlijk in de komende weken plaatsvinden. Voor dat gesprek zijn we benieuwd welke signalen er al geweest zijn. Vooral, omdat het CDA, D66 en de VVD het echt van cruciaal belang vinden dat Kardinges voor onze provincie behouden blijft.

00:24:51

Voorzitter: D66.

00:24:52

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel, Voorzitter. De heer Tjepkema stelde net een vraag aan het CDA. Ik zou die vraag ook aan hem willen stellen. GroenLinks en PvdA lijken namelijk een sleutelrol te gaan spelen in de provincie. U heeft misschien wat dat betreft ook de sleutel naar de ijsbaan in handen. Kunnen wij verwachten dat de PvdA en GroenLinks gaan lobbyen bij hun collega's in de provincie? Dit is een belangrijke zaak voor heel veel mensen in deze omgeving.

00:25:21

Voorzitter: Partij van de Arbeid, wilt u reageren?

00:25:24

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Uiteraard, Voorzitter. Ja, daar kan D66 op vertrouwen.

00:25:35

Voorzitter: We gaan nu over naar het college. Het college, de ijsbaan.

00:25:41

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Er spelen een aantal verschillende ontwikkelingen en die kwamen net langs. Dat is relevant voor de beantwoording van de vraag. Zoals u weet, staan we als gemeente de komende jaren voor een enorme investeringsopgave. Dat gaat over gebiedsontwikkeling en over cultuur- en sportvoorzieningen. Het gaat over de energietransitie, vervanging en verduurzaming. Het zijn zonder uitzondering opgaven die belangrijk zijn voor het op peil houden van het voorzieningenniveau. Niet alleen in onze gemeente, maar ook in onze regio. Zoals u weet, doen wij dat via de methodiek van de strategische Investeringsagenda. Daaraan gekoppeld hebben wij een financiële strategie. Die is met u gedeeld bij de voorjaarsbrief en de begroting. Onderdeel van die financiële strategie is dat wij in elk traject op een moment gaan kijken naar externe financiering. Dat is het bruggetje naar de beantwoording van de vragen die u stelt.

00:26:44

Mevrouw Wijnja: De afgelopen jaren hebben wij zelf uitgebreid een verkenning gedaan naar de gebiedsontwikkeling. Kardinga gaat niet alleen over de ijsbaan, dat weet u. Dat gaat over de gebiedsontwikkeling, inclusief de ijsbaan en vooral ook over wat daar vervolgens de financiële implicaties van zijn. We hebben gekeken naar hoe worden dergelijke voorzieningen elders in het land gefinancierd en daar zagen we een consistente lijn bij andere voorzieningen. Dat heeft onder andere geleid tot de inhoud van de brief die wij gestuurd hebben. De eerste formele stap is die brief in de richting van het provinciebestuur geweest. Het hoort zo om tussen verschillende overheidslagen op die manier ook formeel een stap te zetten. Onze ervaring deze hele periode is dat de samenwerking met GS positief en constructief is en dat we daarin ook alles kunnen bespreken. De provincie heeft inmiddels gereageerd op de brief. Ze hebben aanvullende informatie gevraagd. Die gaan wij uiteraard aanleveren. Daarna verwachten wij, zoals gebruikelijk is in dit soort samenwerkingen, een formele reactie van GS. Daar is het wachten nu op. Tot zover.

00:28:05

Voorzitter: De VVD.

00:28:07

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Wat is de aanvullende informatie waar GS om gevraagd heeft?

00:28:15

Voorzitter: Het college.

00:28:17

Mevrouw Wijnja: Aanvullende informatie over de gebiedsontwikkeling. Dat is de planontwikkeling die de afgelopen periode is ontwikkeld.

00:28:29

Voorzitter: D66.

00:28:30

De heer Lo-A-Njoe (D66): In hoeverre zit daar informatie in die de raad nog niet ontvangen heeft? Of gaat het over diezelfde informatie?

00:28:36

Voorzitter: Het college.

00:28:39

Mevrouw Wijnja: Excuus, Voorzitter. Voor zover ik weet, gaat dat alleen over informatie die eerder gedeeld is. De informatie is nog niet gedeeld met GS, dus dat moeten we nog verzamelen. Verzamelen klinkt zo plat, maar onze reactie moet nog worden opgesteld en daarin nemen wij informatie mee die is gedeeld met de raad.

00:29:04

Voorzitter: CDA.

00:29:05

De heer De Haan (CDA): Ik snap dat de wethouder niet iedereen gaat becommentariëren, maar wat is het gevoel bij de wethouder? Dat zit ook een beetje in de vragen. Als de wethouder die reacties van de Statenleden leest in het Dagblad van het Noorden, wat doet dat met het gevoel van de wethouder? Ik ben ook benieuwd waarom het college niet al meteen bij de planvorming in 2019 ervoor heeft gekozen om het gesprek met de provincie aan te gaan in plaats van vijf jaar later.

00:29:29

Voorzitter: Volgens mij werd er net goed gereageerd door een formele reactie te geven en geen gevoelens. Het college.

00:29:36

Mevrouw Wijnja: Ik heb het gevoel dat ik dit al eerder in deze arena heb gezegd, het gevoel van de wethouder bij iets is irrelevant voor het besturen van deze gemeente. Wij werken op ongelooflijk veel dossiers voor deze regio samen met onder andere het provinciebestuur. Je hebt tussen verschillende overheidslagen altijd een manier van samenwerken en dat gaat over informele contacten en formele. Ik zei niet per ongeluk dat dit de eerste formele stap daarin is. Provinciale Statenleden hebben, net als raadsleden - gelukkig maar - alle ruimte om te reageren hoe zij willen. Ik kan alleen maar iets zeggen over wat wij als college in de richting van GS hebben gedaan en dat heb ik volgens mij net in de beantwoording gedaan.

00:30:30

Voorzitter: Helder. We kunnen naar de volgende set vragen. Bij de afgelopen set vragen kwam ineens een hele klas middelbare scholieren binnen. Welkom allemaal bij dit vragenuur en ik hoop dat jullie dit leuk vinden.

00:30:42

Voorzitter: We kunnen naar de volgende set vragen en deze zijn ingediend door het CDA en D66, maar ook door Student en Stad. De heer Daan Swets doet daarom het woord. Het gaat over de containerbrand op het Suikerterrein.

00:30:56

De heer Swets (Student en Stad): Dank, Voorzitter. We zijn nogal geschrokken van de berichtgeving en de video's die we voorbij hebben zien komen over de brand die afgelopen week uitbrak bij het Suikerunieterrein. Onder anderen Niels Hilboesen van de Stadspartij heeft contact gehad met bewoners en betrokkenen daar en zij geven aan dat zij zich ernstig zorgen maken over de veiligheid van de plek waar ze wonen. De brandweer heeft nog geen uitsluitsel gegeven over de oorzaak, maar zij vermoeden dat het gaat om de elektra die binnen in de containerwoning is

aangelegd. Ze voelen zich niet helemaal veilig in hun eigen woning en daarom hebben we deze twee vragen opgesteld. Ik wil daar nog een klein dingetje aan toevoegen, want ik las net een artikel op Sikkom en daarin legt de verhuurder van Groningse Panden de schuld van de brand volledig bij de bewoners. Daar wordt dus eigenlijk aan victim blaming gedaan.

00:31:53

De heer Swets (Student en Stad): Nu weet ik dat Groningse Panden onlangs van de gemeente een officiële waarschuwing heeft gekregen vanwege het chanteren van iemand die een klacht had ingediend bij de gemeente. Ik vraag me af, is de gemeente eventueel aan het kijken naar een handhavingstraject voor deze verhuurder op het moment dat blijkt dat de brandveiligheid inderdaad te wensen over heeft gelaten?

00:32:20

Voorzitter: Een aanvullende vraag van de Partij voor het Noorden.

00:32:23

De heer Van der Laan: Dank, Voorzitter. Hoe ver zou Student en Stad willen gaan? Er moet nog heel wat gebeuren aan deze bebouwing. Grotendeels moet het misschien wel uit elkaar. Wilt u het helemaal opdoeken of het gaan herstellen op korte termijn?

00:32:40

Voorzitter: Een reactie van Student en Stad.

00:32:42

De heer Swets (Student en Stad): Als ik het goed heb, hebben die containerwoningen sowieso niet lang meer te gaan. Die waren namelijk volgens mij toen ze hier werden geplaatst al een jaar of tien afgeschreven in Amsterdam. Toen is er gelukkig een paneel geplaatst om de brandveiligheid iets te verbeteren door middel van een isolatiemuur. Dat heeft hopelijk wat geholpen bij die brand die uitbrak. Wat wij in ieder geval belangrijk vinden, zolang daar mensen wonen, is dat er gegarandeerd wordt dat het veilig wonen is en dat mensen 's nachts met een gerust hart kunnen gaan slapen.

00:33:13

Voorzitter: Dat is helder. Dan kunnen we over naar de beantwoording door het college.

00:33:19

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Ik zou willen beginnen om de tweede vraag van een antwoord te voorzien. De indienende fracties vragen, hoe blik het college achteraf terug op haar eigen rol, op het verlenen van zes ton subsidie aan de investeerder en op wat zich nu voordoet. Ik denk dat het verstandig is om een korte aanloop te nemen, Voorzitter, terug naar de tijd waarin deze woningen zijn gerealiseerd. Ik wil ook in herinnering roepen dat deze raad zeer enthousiast was. Zeker Student en Stad over het feit dat we nu met units werken op Zernike, waarmee we de hoge woningnood met name onder studenten oplossen. Die situatie was in 2018 niet anders. Ook toen was er al jaren sprake van echt ernstige tekorten op de woningmarkt, zeker ook voor studenten. Met gejuich ontvangen is misschien wat overdreven, maar deze gemeenteraad was erg blij toen de woningen op het

Suikerterrein konden worden geplaatst en daarmee heel veel mensen, met name internationale studenten, een plekje konden vinden in onze stad.

00:34:30

De heer Van Niejenhuis: Het is niet helemaal de vraag die u stelt, maar als wij weer in een vergelijkbare situatie zouden komen als gemeente, dan denk ik dat het college en ook de raad weer zeer genegen is om te kijken naar kunnen wij mensen onderdak geven. Dat is wat er toen is gebeurd. Ik weet ook niet zeker of het verstandig is om te praten over 'een reeks van incidenten'. Wat feitelijk niet klopt, is dat de gemeente zes ton subsidie heeft verleend. Dat is namelijk niet door de gemeente gebeurd. Dat is verleend door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting en niet door de gemeente, dus dat is goed om te markeren. Overigens was daar ook nog een bank bij betrokken die de investeerder een hypotheek heeft verstrekt.

00:35:11

De heer Van Niejenhuis: Ik ga terug naar het begin, want dat is belangrijk om te noemen. Wij nemen de zorgen van bewoners serieus en we begrijpen dat een brand heel veel impact heeft op mensen die dat meemaken. Je schrikt ontzettend. Ik kan me ook een gevoel van onveiligheid voorstellen. Zelfs als je de beelden ziet, schrik je ervan en dan hoef je het niet eens van dichtbij meegemaakt te hebben. Dat zegt niet meteen dat het beheer niet goed is en dat er een schuldige moet worden aangewezen. Dat wordt allemaal nog onderzocht door de Veiligheidsregio.

00:35:45

De heer Van Niejenhuis: Het is niet aan het college om nu al te zeggen, dat wij - dat is de laatste vraag van de heer Swets - handhaving zouden moeten voorbereiden op het moment dat blijkt dat iemand in overtreding is geweest. De veiligheidsregio doet nu eerst een inspectie. Als daar een oorzaak uit blijkt, dan gaan we kijken wat dat verder betekent. Het zou zeker in het gebruik kunnen liggen. Ik denk niet dat het verstandig is om nu te spreken van victim blaming, want het kan aan het gebruik liggen. Het zou ook kunnen liggen aan de installatie, maar dat zal dan blijken uit de rapportage van de Veiligheidsregio.

00:36:21

De heer Van Niejenhuis: Ik wil tot slot aanvullen, Voorzitter, dat onze bouwinspecteur ter plaatse is geweest. Hij heeft gesproken met de beheerder. Wij hebben aangegeven, op het moment dat de woningen weer zouden worden opgeknapt en opnieuw in de verhuur worden gebracht, dat wij uiteraard aan de voorkant, voordat sprake is van nieuwe bewoning, een certificaat willen dat er een goedgekeurde elektrische installatie in zit. Zodat alles weer op orde is, voordat de woningen worden bewoond.

00:36:51

Voorzitter: Eerst nog een reactie van Student en Stad.

00:36:54

De heer Swets (Student en Stad): Het is in ieder geval heel fijn dat die woningen, als ze opnieuw in de verhuur gaan, goed worden gecontroleerd. Echter, dat gaat om drie van de woningen. Er wonen daar een heleboel andere mensen in containers die gelukkig niet zijn geraakt door de brand. Daarvan hebben we gehoord dat er inspecties zijn geweest bij de meterkast aan de buitenkant, maar dat de angst van de

bewoners vooral is voor de elektra aan de binnenkant, omdat die nog niet over Europese keurmerken zou beschikken. Kabels zouden loslaten, doordat het tape maar vijftien jaar meegaat en die periode is bereikt. Ik hoop dat we met gemeentelijke inzet, ofwel dat we de brandweer er naartoe sturen of VTH, de elektra van die bewoners die niet zijn geraakt ook gaan controleren. Zodat we zeker weten, dit gaat volgende week niet weer gebeuren als het niet de schuld van de bewoner is, maar aan de elektra ligt.

00:37:50

Voorzitter: Het college.

00:37:51

De heer Van Niejenhuis: We hebben op dit moment geen signalen, rapporten of feiten dat die installaties niet zouden deugen. Voor ons is er op dit moment geen aanleiding om alle woningen te gaan controleren. Al helemaal niet zoals u het beschrijft. Het controleren van leidingen in muren, waar elektradraden in zitten, als gemeente is niet te doen gebruikelijk. Dat is vrijwel onmogelijk. Echter, als er feiten of signalen zijn uit inspecties of rapporten dat die installaties niet deugen of niet langer deugen of dat die certificering verlopen is - ik weet niet eens of dat kan en we duiken nu erg de inhoud in - dan kunnen wij daarop gaan acteren als gemeente. Vooralsnog hebben wij daar geen signalen over. Misschien komen deze vragen voort uit onveiligheidsgevoelens, dat kan ik niet zo goed beoordelen. Weet dat onze inspecteur ter plekke is geweest en ook niet voor het eerst. Deze mensen zijn ter zake kundig en op moment dat zij aanleiding zien om daar dieper in te duiken, zullen ze dat zeker doen.

00:38:47

Voorzitter: U heeft nog wat extra vragen. Eerst van de Stadspartij.

00:38:52

De heer Hilboesen (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Ik ben er geweest en als er een bouwinspecteur aanwezig was geweest, dan had hij gelijk kunnen constateren dat de buitenmeterkast niet afgesloten was en dus niet voldoet aan de eisen. Dat is een eerste reactie. De tweede reactie, is dat ik boven en binnen ben geweest en als we constateren dat er gecheckt is, dan vraag ik me af waar het gecheckt is. De studenten gaven aan dat er ongeveer om de maand bij de diverse panden een elektricien langskomt om iets te checken. Met mijn gevoel van kennis op elektrisch gebied is dat niet nodig als het veilig zou zijn. Ik vraag aan de wethouder, hoe heeft deze check plaatsgevonden? Dank u wel.

00:39:37

Voorzitter: Ik ga eerst de andere vragen verzamelen. D66.

00:39:42

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ik ben wat verbaasd, want daar is een pittige brand geweest en mensen zijn in paniek geraakt. We hebben nu signalen van de bewoners, de samenleving en via ons dat het mogelijk niet goed zit. Ik zou toch aan het college willen vragen of het niet mogelijk is dat deze woningen allemaal gecontroleerd worden. We gaan toch niet het risico lopen dat dit weer gaat gebeuren, terwijl we deze signalen al hebben gehad? De concrete vraag: kan de wethouder toezeggen dat we daar alle woningen gaan controleren na wat hier is voorgevallen?

00:40:15

Voorzitter: CDA nog een toevoeging.

00:40:18

Mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, ik zou me grotendeels willen aansluiten bij de oproep van D66. Ik snap best dat er wordt gewacht op rapporten, maar in de tussentijd kun je uit voorzorg al het nodige doen als gemeente. Juist, omdat - de wethouder zegt het zelf ook - mensen ontzettend geschrokken zijn. Het is echt heel heftig wat er gebeurd is. Alleen al omdat die zorgen daar leven zou het goed zijn, als er toch iets gebeurt om die zorgen voor nu weg te nemen.

00:40:43

Voorzitter: Het college kan nog een keer reageren.

00:40:46

De heer Van Niejenhuis: Nee, Voorzitter, dat gaan we niet doen. De vragen die de heer Hilboesen stelt, zijn vragen die technisch nagevraagd kunnen worden. Die hoeven we niet hier in het politiek vragen uur te beantwoorden. Dat kunt u zelf doen of dat wil ik uitzetten. Ik kan nu niet zo diep op de uitvoering ingaan. Ik doe geen toezeggingen aan D66 en CDA om nu alle panden preventief te controleren. Ik zie daar geen aanleiding voor. Ik heb namelijk geschetst dat de Veiligheidsregio onderzoek doet naar de oorzaak van de brand. Hoe vreselijk het ook is, er treedt vaker een brand op in deze stad of deze gemeente. Als wij dan alle omliggende panden of alle panden die onderdeel uitmaken van een appartementencomplex zouden moeten controleren, dan is het hek van de dam. In de zin van dat kunnen wij echt niet bemensen en belopen, dat is onmogelijk.

00:41:37

De heer Van Niejenhuis: Ik wil nogmaals aangeven dat de Veiligheidsregio onderzoek doet naar de oorzaak van de brand. Als uit de oorzaak van de brand blijkt dat er aanleiding is om te twijfelen over de technische installatie, dan zou een vervolgonderzoek op zijn plaats kunnen zijn. Dat wachten we eerst af.

00:41:54

Voorzitter: Oké, helder.

00:41:55

Voorzitter: Dan kunnen we over naar de volgende vragen. De volgende vragen zijn van D66 over de publieksrondleidingen in het stadhuis. Ik geef het woord aan mevrouw Gietema.

00:42:07

Mevrouw Gietema (D66): Dank voor het woord, Voorzitter. We hebben eerder mogen lezen dat de publieksrondleidingen ten einde komen. Aanstaaende vrijdag is de allerlaatste rondleiding. Wat D66 betreft, is dit totaal onwenselijk. We hebben juist zo dik geïnvesteerd in dit stadhuis, bijna 20 miljoen, met de belofte en het idee om hier zoveel mogelijk mensen naar binnen te halen. Als je op de Grote Markt loopt moet je een keer denken: o, ik loop naar binnen. Het feit dat de voordeur altijd open staat, is een hele goede stap. Je wil achter de deur, want het is hier vol historie, hangt vol met kunst en er zijn mooie verhalen. Het is niet alleen het huis van ons als raadsleden, wethouders en burgemeester. Het huis is voor iedereen. De vraag aan het college is,

hoe zorgen we ervoor dat we de publieksrondleidingen behouden? Hoe gaan we dat anders invullen, als dat nodig is?

00:43:00

Mevrouw Gietema (D66): Wat D66 betreft zouden we dat juist veel breder moeten uitdragen en ook naar andere manieren moeten zoeken. Tot slot, zijn wij al met de fractie een beetje gaan brainstormen over welke leuke manieren mogelijk zijn. Het is geïnspireerd op de scholieren die afgelopen maandag meededen met een jongerenmiddag met Tienskip. Daar was een groepje met de vrijwilligersbus dat het over mystery guests had. Volgens mij kunnen we als gemeenteraad of als college als mystery guest of iets dergelijks mee met zo een groepje bij de rondleiding om een soort 'Wie is de Mol-element' of extra element toe te voegen, zodat het leuk of misschien een spelletje wordt.

00:43:43

Mevrouw Gietema (D66): Nogmaals, het is niet de suggestie om dit te doen, maar om wat meer creatief en out of the box te denken om jong en oud hier naar binnen te halen. Ik wacht de reactie van het college af.

00:43:54

Voorzitter: Ik denk dat die groep snel door heeft wie de mystery guest is, want dat is de enige andere dan. Het college.

00:44:04

Mevrouw Van 't Veld: Ook ik vind het een prachtig gebouw, waar een hoop te zien is. Ik merk dat we heel vaak open zijn. Zo waren we dit weekend bijvoorbeeld open rondom de Christmas Walk. Met de Open Monumentendag komen heel veel mensen binnen en zij kunnen dan gelijk genieten van het mooie gebouw en alle kunst. We stoppen niet helemaal met rondleidingen. Het liep enorm terug in de vorm, zoals we het nu deden. We gaan nu groepsrondleidingen doen. Tussen de tien en twintig mensen kunnen zich van tevoren aanmelden en kunnen een rondleiding door het gebouw krijgen. Uiteraard op tijden dat het kan, want er wordt hier natuurlijk ook gewerkt en van alles georganiseerd. Het is dus niet zo dat er helemaal niets meer gebeurt, maar we zagen dat het aantal op de manier waarop het de afgelopen tijd gebeurde steeds meer terugliep. Deze vorm komt er voor terug.

00:44:59

Voorzitter: D66.

00:45:01

Mevrouw Gietema (D66): Dank voor de beantwoording. We hebben natuurlijk ook vanuit de partijen verschillende mensen gesproken. De gidsen zijn superenthousiast, de ondersteuning is superenthousiast, dus het is goed dat dit doorgang vindt. Toch zien we in de berichtgeving dat het stopt. Op de website staat nog niet dat het als zodanig doorgaat. Ik zou willen vragen aan het college: hoe zorgen we ervoor dat mensen weten dat ze zich kunnen melden als ze met een groepje hier naar binnen willen en dat het duidelijk is op welke momenten dat mogelijk is? In andere grote steden wordt breder op een jaaragenda gekeken naar welke momenten het misschien extra open kan. Volgens mij is het goed om daar duidelijker over te communiceren. Ik vroeg me af of op die manier een extra stapje kan worden gedaan.

00:45:51

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:45:53

De heer Van der Laan: Voorzitter, ik heb nog een vraag aan D66. Wij vinden dit een sympathieke gedachte. Is er nog een rol weggelegd voor de gemeenteraadsleden om de rondleiding te verzorgen? Dat ontlast natuurlijk...

00:46:08

Voorzitter: D66. Als u de dagmail leest, komt u hier achter. Nog een korte reactie, maar dan gaan we over naar het college en de volgende vragen. Een reactie van D66.

00:46:19

Mevrouw Gietema (D66): Als raadsleden worden we ook regelmatig gevraagd. Met de Open Monumentendag was ik hier samen met een aantal raadsleden. Volgens mij is het heel mooi om samen met het college te kijken hoe we misschien kunnen samenwerken om het breder met zijn allen uit te dragen. Die handreiking wil ik in ieder geval doen.

00:46:37

Voorzitter: Helder. Het college.

00:46:40

Mevrouw Van 't Veld: Uw punt of daar niet beter over gecommuniceerd moet worden, ga ik checken. Ik ga checken of het voldoende bekend is en of we daar een vorm voor kunnen vinden. We bieden aan dat mensen zich met een groep kunnen aanmelden, dus dan is het leuk als mensen daar gebruik van maken. Ik denk dat we namelijk allemaal trots zijn op het gebouw en het is het gebouw van de stad.

00:47:01

Voorzitter: Dan gaan we nu over naar de laatste set vragen en die gaan over de jeugdsynagoge. Ik geef het woord aan mevrouw Jacobs van de VVD.

00:47:14

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. We hebben het hier eerder gehad over de jeugdsynagoge die gekraakt is. Laat helder zijn wat mijn fractie vindt van kraken an sich. Ik zal u mijn mening daarover besparen. Het verdriet ons echt heel erg wat er gebeurt in dat gebied. We hebben vorige week insprekers gehad die vertelden over de Joodse roots van dat gebied en hoeveel verdriet daar ligt door de donkere jaren dertig en veertig en vooral de periode daarna.

00:47:47

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Nu wordt het gebouw gekraakt en hangen er posters op de ramen waarop de pogrom van 7 oktober wordt verheerlijkt. Dat doet mensen heel erg pijn. Het kan niet zo zijn dat we zo kwetsen, juist in deze tijd van polarisatie. Juist door wat in de rest van de wereld gebeurt, is het belangrijk dat wij verbinding zoeken. Onze vraag aan het college: bent u het eens - ik zou de vraag haast overbodig vinden - met dat deze posters kwetsend zijn? Het allerbelangrijkste voor ons: zou u met de krakers in gesprek willen gaan om te kijken of die posters verwijderd kunnen worden, zodat onze Joodse inwoners niet met pijn in het hart en een steen in de maag langs de jeugdsynagoge hoeven te lopen?

00:48:32

Voorzitter: Er is een reactie van GroenLinks.

00:48:35

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dank u wel. Is de fractie van de VVD het met ons eens dat kritiek op de staat Israël niet hetzelfde is als kritiek op het Joodse volk?

00:48:44

Voorzitter: VVD.

00:48:46

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): De vraag is of in een wijk waar veel Joden zitten, waar Joodse herinneringen liggen, waar Nederlanders lopen juist dit gebouw de plek is om kritiek op de staat Israël te uiten. Ik vind het verdrietig dat u deze vraag stelt, want dan geeft u voor mij oprecht aan, Voorzitter, dat u niet snapt wat de pijn van mensen is. Je mag overal kritiek op de staat Israël hebben, maar als je enig gevoel hebt...

00:49:13

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat slik ik in. Als je enig gevoel hebt, doe je dat niet in deze straat en niet op dit gebouw. Dat is de vraag die ik aan het college wil stellen. Je mag van mij elke dag en op elk moment kritiek hebben op Israël, maar alsjeblieft niet op een synagoge.

00:49:30

Voorzitter: GroenLinks.

00:49:31

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik begrijp dat u het dus eens bent dat kritiek op de staat Israël an sich niet hetzelfde is als kritiek op het Joodse volk?

00:49:42

Voorzitter: Als jullie willen reageren, mogen jullie je hand opsteken en dan kun je de microfoon aandoen. Anders kunt u ergens anders uw reacties ventileren. Nog even naar het CDA.

00:49:52

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik denk dat het goed is om te zeggen wat er op die poster staat. Het zijn paragliders en het is inderdaad, zoals mevrouw Jacobs aangeeft, een vergelijking met wat er op 7 oktober is gebeurd. Het is in die zin een verheerlijking van wat er toen gebeurd is met Hamas. Inderdaad, we moeten hier geen discussie over Gaza en Israël van maken. Het is een gemeentelijk gebouw en het is van de gemeente, dus wat ons betreft worden die posters zo snel mogelijk verwijderd.

00:50:17

Voorzitter: Dan kunnen we nu over naar de reactie van het college.

00:50:25

Mevrouw Van 't Veld: In zijn algemeenheid doet het me altijd verdriet als mensen zich gekwetst voelen of als het herinneringen naar boven haalt. Echter, ik moet u helaas zeggen dat het hier ook echt gaat om het grondrecht op vrijheid van meningsuiting. Mensen mogen kritiek leveren op overheden en dan mogen dingen schuren. Daar kunnen wij niet intreden. Het doet er helemaal niet toe of het wel of niet een gemeentelijk gebouw is, maar dit valt nu eenmaal onder dat recht op vrijheid

van meningsuiting. Een morele opvatting of oordelen over nut en noodzaak is niet aan het college, maar aan de rechter. We krijgen daar nu een hele discussie over en dat begrijp ik, maar dit is waar we mee te maken hebben.

00:51:19

Voorzitter: Dat was een heel duidelijk antwoord. Ik ga nog even - maar we hoeven geen grote discussie aan te zwengelen, denk ik - naar het CDA.

00:51:29

De heer De Haan (CDA): Ik vind het een teleurstellend antwoord. In de gemeente Amsterdam is precies hetzelfde gebeurd. Daar zijn ook deze posters opgehangen. Daar heeft de wethouder meteen gezegd: "Ik stuur ons team er op af". Die posters zijn verwijderd. Als dat in Amsterdam kan - toch het lichtende voorbeeld van veel partijen in deze raad - snap ik niet waarom dat in Groningen niet zou kunnen? Het gaat zelfs om een gemeentelijk gebouw.

00:51:54

Voorzitter: VVD.

00:51:56

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik ben het eens met de burgemeester dat het niet verboden is. Dat was onze vraag ook niet. Daarom vroegen we ook niet, wilt u met de wet in de hand het verbieden en de posters weghalen. We vragen: zou u vanuit het kwetsende karakter in gesprek willen gaan om de krakers uit te leggen wat het doet en dat het toch wel heel prudent is of heel aardig zou zijn als ze deze posters zouden verwijderen? Het is en blijft ook nog steeds een feit dat ze in een gekraakt pand zitten, maar dat is mijn persoonlijke opvatting.

00:52:30

Voorzitter: Nog een reactie van het college.

00:52:39

Mevrouw Van 't Veld: Het is nu eenmaal zo...

00:52:41

Mevrouw Van 't Veld: Dat even naar...

00:52:44

Mevrouw Van 't Veld: Meneer Jelte wilde ik zeggen, excuus.

00:52:47

Mevrouw Van 't Veld: Het is nu eenmaal zo dat ook uitingen die als schokkend, kwetsend of verontrustend worden ervaren, vallen onder de bescherming van dit grondrecht. Dat benadrukt het Europees Hof voor de Rechten van de Mens keer op keer. Dat is zo. Daar kunnen we van alles van vinden, maar dat is een feit. U onderkent dat ook, mevrouw. Ik zit te denken over of ik in een vorm kan vragen en de context uitleggend of mensen dat willen doen. Ik wil hierover nadenken. Dan blijft echter de context staan dat ik het niet kan verbieden en ga verbieden. Het zou enkel een soort persoonlijk verzoek zijn in de context van de historie van het gebied daar. Dat wil ik overwegen, als u het goed vindt. Ik begrijp namelijk wat u ermee bedoelt in de context, maar ik geef u mee wat het recht is van de bewoners van dit pand.

00:53:48

Voorzitter: Helder. VVD nog een reactie?

00:53:49

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat was exact mijn verzoek. Ik ben blij dat u daarover na wil denken. Ik ben benieuwd of u ons op de hoogte wil brengen wat dat nadenken oplevert.

00:53:59

Mevrouw Van 't Veld: Ja, zeker. Ik doe dat onder de kerstboom, als u het goed vindt.

00:54:07

Voorzitter: Volgens mij hebben we nu alle vragen gehad en wat debatjes. Bedankt voor alle vragen. Bedankt scholieren! Tot het volgende vragenuur in het volgende jaar.